

עפ"א 34928/08/16 - סופר גבורה בע"מ, יהודה כהן גבורה, דליה כהן גבורה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"א 34928-08-16 סופר גבורה בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט ישראל פבלו אקסלרד
המערערים
1. סופר גבורה בע"מ
2. יהודה כהן גבורה
3. דליה כהן גבורה ע"י ב"כ עו"ד ויסגרבר חיה
נגד
המשיבים
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד מאיר בירנבוים

פסק דין

לפניי ערעור על גזר דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים באשדוד (כב' השופט י' ליבליין) מיום 21/6/16, בתיק מס' 32907-07-12. המערערים הורשעו בעבירות לפי **חוק רישוי עסקים**, התשכ"ח-1968 (להלן: "**החוק**") ונגזרו עליהם, בין היתר, קנסות בסכומים שונים. הערעור הוגש על גובה הקנסות.

ההליכים בבית משפט קמא

- נגד המערערים הוגש כתב אישום בשל ניהול עסק מסוג מרכול, ללא רישיון כדין לפי החוק. הנאשמת 1 הורשעה על פי הודאתה ביום 11/6/13 ואילו הנאשמים 2 ו-3 הורשעו שלא בפניהם ביום 21/6/16. ההרשעה הייתה לפי סעיפים 4,14,15,16 ו-17 לחוק.
- מועדי הדיון בבית משפט קמא נדחו מפעם לפעם מסיבות שונות, לפי בקשות הצדדים בפני מספר מותבים, וגם על מנת לאפשר למערערים לפעול קבלת רישיון עסק, תוך בחינת האפשרות שלא להמשיך בהליכים נגד המערערים 2-3.
- בשלב מסוים ועל פי בקשת המשיבה, נקבע דיון לטיעונים לעונש לגבי המערערת 1 ולהקראה לגבי המערערים 2-3, וזאת ליום 14/6/16. המערערים ובאת כוחם לא התייצבו לדיון באותו היום. למרות זאת, לא התקיים למעשה דיון בתיק באותו היום אלא שבוע לאחר מכן, ביום 21/6/16, בנוכחות ב"כ המשיבה ובהיעדר המערערים ובאת כוחם, ובאותו המעמד הורשעו המערערים 2-3 ונגזר דינם של כל המערערים, כדלקמן: על המערערת הושת קנס

של 16,000 ₪ ועל כל אחד מהמערערים 2-3, קנס בסך 10,000 ₪. כן ניתן צו סגירה דחוי לעסק והמערערים חויבו לחתום על התחייבויות.

4. ב"כ המערערים הגישה בשם מרשיה בקשה לביטול פסק הדין, מתוך טענה כי לא התייצבה לדיון בשל טעות טכנית ביומנה. בהחלטה מיום 7/8/16 דחה בית משפט קמא את הבקשה וקבע כי די בכך שהנאשמים קיבלו הזמנה לדיון ולא התייצבו כדי לדחות את הבקשה. עוד נקבע כי גם אם התרשלה ב"כ המערערים, אין בכך כדי להסביר את אי התייצבות המערערים עצמם. עוד ציין בית משפט קמא כי למערערים לא נגרם עיוות דין, שכן גזר הדין שניתן בעניינם משקף את מדיניות הענישה הראויה ולכן, הסיכוי לשנות את גזרי הדין הינו נמוך.

5. המערערים לא ערערו בפניי על ההחלטה שלא לבטל את פסק הדין.

6. אני מוצא לנכון להתייחס לעניין מסוים בהליכים שהתקיימו בבית משפט קמא, התייחסות אשר אמנם אינה דרושה לצורך הכרעה בערעור שלפניי, אך לטעמי, בעלת חשיבות היא לצורך תקינות ההליך. בדיון שהתקיים בפניי בערעור, העליתי בפני הנוכחים את תמיהתי על כך שהדיון אליו הוזמנו המערערים ואליו הם לא התייצבו נקבע ליום 14/6/16 ואילו הרשעתם שלא בפניהם וגזירת דינם הייתה שבוע לאחר מכן, ביום 21/1/16, תוך שבית משפט קמא הנכבד כותב בהכרעת הדין לנאשמים 2-3 כי **"הנאשמים הוזמנו לדיון של היום אך לא התייצבו, מאישורי המסירה שהוצגו בפני עולה כי הזימונים לדיון נמסרו לידי הנאשמים. חרף העובדה שקיבלו זימון לדיון בחרו הנאשמים שלא להתייצב לדיון ובנסיבות אלה ניתן לשפוט אותם בהיעדרם"**. ביקשתי מב"כ המשיבה לראות את פרוטוקול הדיון מהדיון ביום 14/6/16 אליו הוזמנו המערערים אך נמסר כי אין פרוטוקול כזה. ב"כ המשיבה ביקש לערוך הפסקה כדי לברר הכיצד הורשעו הנאשמים 2-3 ונגזר דינם של כל הנאשמים ביום 21/6/16, מועד לא אמור היה להתקיים דיון ואליו לא הוזמנו המערערים.

לאחר בירור שערך ב"כ המשיבה הוא מסר, כי קיים נוהל עם המותב הנכבד בבית משפט קמא, לפיו אם נאשמים לא מתייצבים לדיון, לא נרשם פרוטוקול בתיק שלהם ביום הדיון והתיק שלהם מושם בצד. מספר ימים לאחר מכן, יושב נציג התביעה עם השופט ואומר לו לגבי כל תיק ותיק מהי בקשתו מבית המשפט ובהתאם לזה נרשם פרוטוקול באותו היום. כך במקרה דנא, ביקש ב"כ המשיבה להרשיע את המערערים 2-3 שלא בפניהם ולגזור את דינם של כל המערערים.

מוצא אנכי משום טעם לפגם בנוהל זה. משנקבע מועד לדיון, הרי גם אם נאשם לא התייצב, קיימת חובה, לטעמי, לרשום פרוטוקול של הדיון, באותו היום. לא ניתן לוותר על כך ולהסתפק בקיום מפגש נוסף בין התביעה לשופט, במועד בו לא נקבע כלל דיון, לשמוע את בקשת התביעה באותו המעמד, תוך רישום בפרוטוקול כי הנאשם לא התייצב לדיון שנקבע לתאריך אותו המפגש. רישום מעין זה אינו מתאר נכוחה את מהלך ההליכים והדיון ולטעמי יש להימנע מנוהג כזה. אמנם, במקרה הזה, כתב בית משפט קמא הנכבד בהחלטה הדוחה את הבקשה לביטול פסק הדין, כי המערערים הוזמנו לדיון ביום 14/6/16, לא התייצבו ולכן הורשעו ביום 21/1/16. יחד עם זאת, אין בדבר כדי לרפא הפגם הקיים, לטעמי, באי רישום פרוטוקול כדין ביום הדיון ובקיום ישיבת בית משפט שבוע לאחר מכן, במועד בו לא נקבע דיון, במעמד ב"כ המשימה והמותב בלבד. הדבר עלול לפתוח פתח לטענות באשר לאופן ניהול פרוטוקולים של דיונים ובאשר למתכונת של ישיבות בית המשפט, וחבל.

טענות הצדדים

7. המערערים טוענים כי בית משפט קמא החמיר עמם בצורה קיצונית. נטען כי הם עשו כל מאמץ על מנת לקבלת את רישיון העסק וכי כיום בידם רישיון זמני. הם ביקשו להדגיש כי בטרם החלו הם בניהול המרכול במקום, היה לבעלים הקודם של העסק רישיון לפי החוק. המערערים ציינו כי העיכובים בקבלת הרישיון נבעו מכך שהייתה חריגת בניה במקום.
8. הוסיפו המערערים וטענו כי בית משפט קמא סטה בסטייה של ממש ממתחם הענישה וממדיניות הענישה הנוהגת במקרים כגון אלה. ב"כ המערערים הפנתה למספר פסקי דין במקרים דומים לטענתה, בהם נגזרו קנסות נמוכים בהרבה מאילו שהוטלו על מרשיה.
9. מנגד, טען ב"כ המשיבה כי מתחם הענישה המקובל בעבירות על חוק רישוי עסקים הנו בין 2,000 ש"ח ל-16,000 ₪ וכי בית משפט קמא אכן גזר את הקנסות בהתאם למתחם זה, על הצד הגבוה נוכח אי התייצבותם של המערערים לדיון.

הכרעה

10. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, אני סבור שיש מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא הנכבד ולהורות על הפחתה משמעותית בסכומי הקנסות שנגזרו.
11. הואיל והמערערים לא התייצבו לדיון, לא שקל בית המשפט קמא שיקולים לקולא, כחלק מהשיקולים שעניינם נסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, במובן סעיף 40ג(ב) **לחוק העונשין**, התשל"ז-1977. כאמור, ערעור על ההחלטה שלא לבטל את גזר הדין שניתן בהיעדר, לא הוגש לפניי. על המערערת 1 הוטל קנס בסך 16,000 ₪ ועל כל אחד מהערערים 2-3 קנס בסך 10,000 ₪.
12. במסגרת טיעוני לעונש טען ב"כ המשיבה למתחם הולם שבין 2,000 ₪ ל-16,000 ₪ קנס. גם בפניי נטען למתחם עונש זה, תוך הפניה לפסק דינו של בית משפט השלום בפתח תקוה בתיק רע"ס 38083-0511 **מדינת ישראל נגד בסאם סרסור**, פסק דין אליו הפנה בית משפט קמא בגזר דינו.
13. אכן, זהו המתחם שנקבע בעניין סרסור ובתי המשפט נזקקו לו במספר מקרים נוספים, ביניהם מקרים אליהם הפנתה ב"כ המערערים. ואולם, באף לא אחד מפסקי הדין אליהם הופנית על ידי הצדדים, לא נגזר קנס אשר הגיע לרף הגבוה של המתחם, וחשוב מכך: בפסקי הדין אליהם הפנה בית המשפט בעניין סרסור, גם במקום בו היו מספר נאשמים כגון חברה ובעליה, לא נפסקו קנסות בסכום כולל העולה על הרף עליון של המתחם. באחד מפסקי הדין שם, נגזר קנס בסכום כולל של 14,000 ₪. בעניינו, הסכום הכולל של הקנסות שהושתו על המערערים הינו 36,000 ₪.

14. למעשה, ב"כ המשיבה לא טען בפני בית משפט קמא, באותה ישיבת בית משפט שהתקיימה בהיעדר המערערים, שיש להשית על כל אחד מהם קנס בסך 16,000 ₪. הוא טען למתחם ענישה שהגבול העליון שלו הוא 16,000 ₪ ולא טען כי זהו הסכום המקובל לגבי כל נאשם וכי הוא מבקש לגזור כך את העונש. גם מפסקי הדין אליהם הפנה ב"כ המשיבה לא עולה כי זהו הרף המקובל לגבי כל נאשם.

15. התוצאה הינה כי שגה בית משפט קמא בכך שגזר על המערערים קנסות בסכום העולה על מתחם הענישה לו טען ב"כ המשיבה בפניו, ומבלי שנתבקש לעשות כן. די לקרוא את הפרוטוקול מיום 21/6/16 כדי לראות כי כך היה.

16. אשר על כן, אני מוצא לנכון לקבל את הערעור ולהטיל על המערערים את הקנסות הבאים:

המערערת 1 תשלם קנס בסך 14,000 ₪. הקנס ישולם בארבעה תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1/12/16 ובכל 1 בחודש. אי תשלום אחד משיעורי הקנס יעמיד היתרה לפירעון מיידי.

כל אחד מהמערערים 2-3 ישלם קנס בסך 1,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. קנסות אלה ישולמו עד ליום 1/12/16.

אין שינוי בשאר רכיבי גזר הדין.

מזכירות תשלח פסק דין זה לצדדים.

ניתן היום, י"ב חשוון תשע"ז, 13 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.